
LABERINTS BROSSIANS 2019-2020

ABCDEFGHI
JKLMNOPQ
RSTUVWXYZ
PROJECTE
EDUCATIU
2019-2020

PRESENTACIÓ

Ja en vida de Joan Brossa, molts mestres s'hi havien acostat per demanar-li consell i per mostrar-li els treballs que els infants havien fet a partir de la seva obra. Brossa sempre havia aplaudit aquestes iniciatives que feien obrir els ulls dels més petits, amb la idea que les coses importants s'aprenen i no s'ensenyen. En aquesta línia, la Fundació Joan Brossa està desenvolupant un projecte educatiu per tal de treballar l'obra del poeta català als centres educatius i donar suport als docents que necessitin assessorament en la matèria.

Joan Brossa fou un poeta atent als canvis del món, i sempre plantejà la seva feina tant lúdicament com críticament. Per això podem aprendre tant amb ell: perquè ens fa pensar mentre riem amb el seu enginy. La diversitat de registres que practicà, unida a la seva recerca permanent, el converteixen en un dels poetes del segle xx més actual, divers, suggestiu i compromès. A la vegada, la senzillesa i l'alè poètic de les seves formes el fan assequible des de les primeres edats.

Des del nostre servei educatiu i a partir de l'obra de Joan Brossa, volem fomentar el desenvolupament d'una mirada activa envers la poesia i l'art contemporanis i convertir la poesia brossiana en una eina de reflexió i creació. Les possibilitats que us oferim per fer-ho possible són àmplies i parteixen de contextos ben diversos: itineraris urbans, activitats a l'aire lliure, formacions i assessorament pedagògic, projectes de curs, jornades educatives, materials itinerants, activitats en col·laboració amb altres institucions, artistes o creadors, el blog "Laberints brossians" i altres recursos educatius són les eines que posem a la vostra disposició.

A partir del diàleg amb els alumnes i amb els docents, volem construir noves maneres de mirar l'obra del poeta amb la voluntat d'evitar la rèplica de models i d'implementar noves maneres de generar poesia tot anant més enllà de les estructures rimades i del joc amb les lletres. Brossa no només és actual en el contingut sinó també en la forma i, per tant, hem de restar oberts i receptius a noves tendències per tal de generar fissures i construir espais per al qüestionament i el dubte.

CAMINS

'Camins' és la proposta que recull el conjunt d'itineraris urbans i d'activitats a l'aire lliure creats per la Fundació. A través d'aquesta oferta educativa us proposem acostar-vos als llocs de referència i d'inspiració del poeta, mitjançant la paraula i l'acció, així com als seus interessos, amistats i al context històric i cultural en què va desenvolupar la seva trajectòria artística. En aquests espais viurem una experiència que ens acostarà al procés creatiu de Joan Brossa.

La metodologia emprada en aquestes activitats serà la de la descoberta activa i la interacció constant entre els alumnes i l'educador. En tots els casos, es tracta de propostes introductòries que permeten tenir un primer contacte amb l'obra del poeta.

Horaris de realització: de dilluns a divendres, dintre de l'horari escolar. Caldrà respectar els horaris dels establiments que es visitin durant el recorregut a l'hora de reservar l'activitat.

Joan Brossa, Camí, 1967 -1982

Les tres edats de Joan Brossa

TIPUS D'ACTIVITAT: activitat a l'aire lliure

LOCALITZACIÓ: Velòdrom d'Horta

NIVELL EDUCATIU: p5 i cicle inicial de primària

DURADA: 1.15h

PREU/ALUMNE: 4€ + IVA

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: es podran fer fins a tres activitats de forma simultània, amb tres educadors diferents. Entre un grup i el següent hi haurà 30 minuts de diferència.

Aquesta activitat ha estat concebuda entre el servei educatiu de la Fundació i els alumnes de p4 de l'Escola Mas Rampinyo (Montcada i Reixac).

Imatge, paraula, acció!

TIPUS D'ACTIVITAT: activitat a l'aire lliure

LOCALITZACIÓ: Jardins Joan Brossa (Montjuïc)

NIVELL EDUCATIU: cicle mitjà i superior de primària

DURADA: 1.30h

PREU/ALUMNE: 4€ + IVA

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: es podran fer fins a dues activitats de forma simultània, amb dos educadors diferents.

Aquesta activitat ha estat concebuda entre el servei educatiu de la Fundació Joan Brossa i els alumnes de cinquè de primària de l'Escola Mossèn Jacint Verdaguer (Barcelona).

L'esperit del carnaval

TIPUS D'ACTIVITAT: itinerari urbà

LOCALITZACIÓ: Ciutat Vella

NIVELL EDUCATIU: cicle superior de primària i primer cicle d'ESO

DURADA: 1.30h

PREU/ALUMNE: 4€ + IVA

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: es podran fer fins a tres itineraris de forma simultània, amb tres educadors diferents. Entre un grup i el següent hi haurà 30 minuts de diferència.

Aquesta activitat ha estat concebuda entre el servei educatiu de la Fundació Joan Brossa i els alumnes de sisè de primària de l'Escola Isabel de Villena (Esplugues de Llobregat).

Dau al Brossa

TIPUS D'ACTIVITAT: itinerari urbà

LOCALITZACIÓ: Sant Gervasi

NIVELL EDUCATIU: segon cicle d'ESO i batxillerat

DURADA: 2h

PREU/ALUMNE: 4€ + IVA

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: es podran fer fins a tres itineraris de forma simultània, amb tres educadors diferents. Entre un grup i el següent hi haurà 30 minuts de diferència.

Poesia en moviment

TIPUS D'ACTIVITAT: itinerari urbà

LOCALITZACIÓ: la Rambla i Filmoteca de Catalunya

NIVELL EDUCATIU: segon cicle d'ESO i batxillerat

DURADA: 2h

PREU/ALUMNE: 3€ (IVA inclòs)

Número màxim d'alumnes: es podran fer fins a tres itineraris de forma simultània, amb tres educadors diferents. Entre un grup i el següent hi haurà 30 minuts de diferència.

MIRADES

A través de la visita dels alumnes a la Fundació Joan Brossa o mitjançant activitats educatives que tenen lloc a altres equipaments afins, com són la Filmoteca de Catalunya i el MACBA, proposem una aproximació a l'obra del poeta en clau reflexiva, creativa i interactiva. El bloc 'Mirades' permet investigar processos creatius amb els alumnes de secundària i entendre la poesia des d'un punt de vista transversal i polièdric que generi nous llenguatges expressius i noves formes de comunicació. Es tracta, doncs, de propostes d'aprofundiment que requereixen d'un treball previ de sensibilització amb la matèria a l'aula.

Horaris de realització: de dilluns a divendres, dintre de l'horari escolar. Caldrà respectar la disponibilitat de les entitats culturals amb les quals col·laborem.

Joan Brossa, Poema objecte, 1968

XYZ

Tipus d'activitat: visita performàtica que apropa el treball de Joan Brossa des d'un aterratge en els interessos de les noves generacions, amb l'ús dels dispositius mòbils i la producció a les xarxes socials. Activitat vinculada al 'Gabinet Brossa' a càrrec d'artistes i educadors multidisciplinars. Les visites tindran unes dinàmiques diferents cada trimestre.

LOCALITZACIÓ: Fundació Joan Brossa

NIVELL EDUCATIU: ESO, batxillerat i educació superior

DURADA: 1.30h

PREU/ALUMNE: 4€ + IVA

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: grup classe

La mirada creadora

Tipus d'activitat: descoberta de l'univers creatiu brossià a partir del cinema i de la fusió dels llenguatges poètics i cinematogràfics.

LOCALITZACIÓ: Filmoteca de Catalunya

NIVELL EDUCATIU: 2n cicle d'ESO i batxillerat

DURADA: 2h

PREU/ALUMNE: 3€ (IVA inclòs)

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: 70 alumnes

de forma conjunta

Arbust Brossa

TIPUS D'ACTIVITAT: visita a l'arxiu personal del poeta i experimentació amb els seus processos creatius.

LOCALITZACIÓ: MACBA

NIVELL EDUCATIU: 2n cicle d'ESO i batxillerat

DURADA: 3h

PREU/ALUMNE: 6€ + IVA

NÚMERO MÀXIM D'ALUMNES: 40 alumnes dividits en dos grups de treball

---

PROJECTES DE CURS

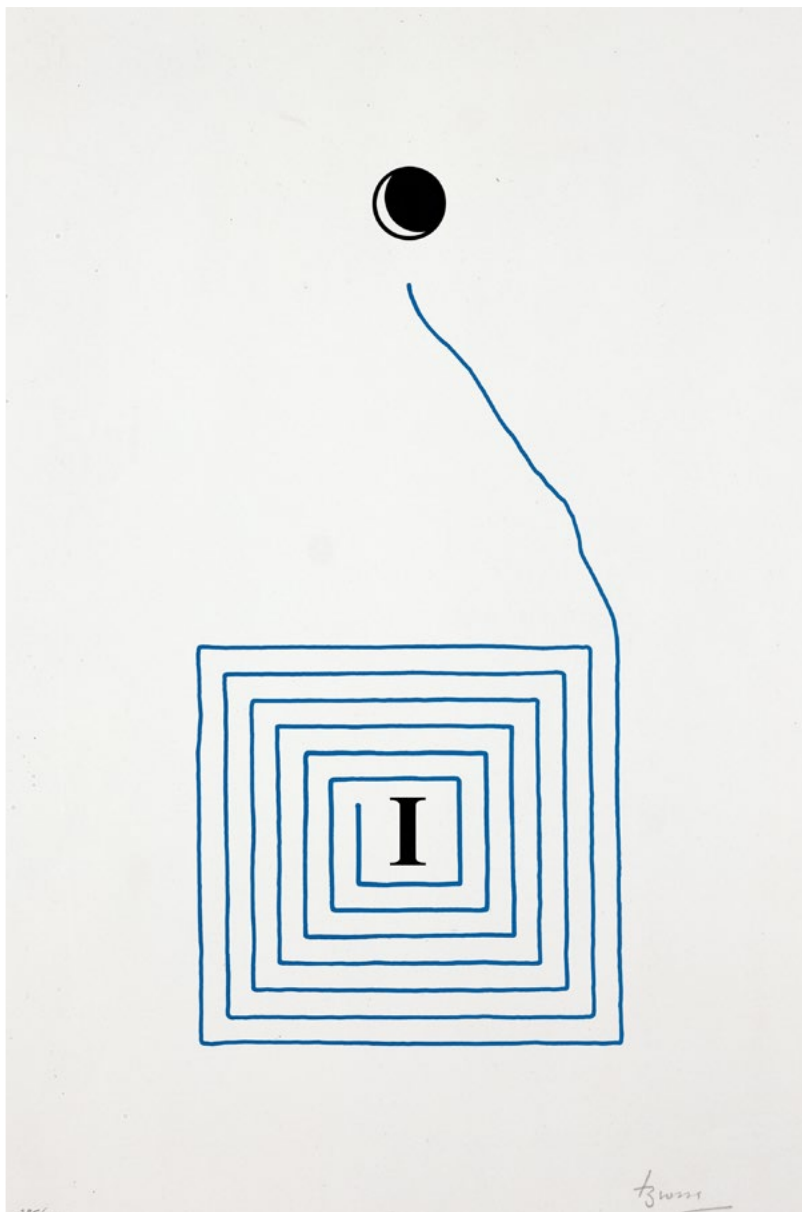
Variacions

Proposem de treballar amb dos grups classe de segon cicle d'ESO o batxillerat amb l'objectiu de repensar els itineraris que el servei educatiu de la Fundació Joan Brossa ofereix per a aquestes edats com ja es va fer el curs passat amb els itineraris adreçats a infantil i primària. L'objectiu és el de renovar les dinàmiques, els continguts i els materials de les rutes literàries amb la participació activa dels seus protagonistes. Així doncs, en aquest cas no es tracta només de fer les rutes literàries que comentàvem a l'apartat 'Camins', sinó del fet d'empoderar-se de la nostra oferta educativa i de treballar-la de forma conjunta amb els alumnes que esdevenen usuaris actius capaços de generar un servei cultural de qualitat. Per tal de desenvolupar aquest projecte, es plantejaran diverses sessions formatives a les aules dels grups-classe participants per tal d'articular els diferents itineraris. Aquesta iniciativa pot ser entesa com un projecte de curs de llarga durada (dos trimestres), adaptable al calendari dels centres participants.

Requisits per participar-hi: caldrà que els docents implicats manifestin la voluntat de treballar amb la Fundació de forma activa durant dos trimestres.

Aspectes que es valoraran: es prioritzaran els centres educatius de Barcelona o de l'àrea metropolitana.

El desenvolupament d'aquest projecte serà gratuït i els centres educatius que hi participin no hauran de pagar per cap dels serveis oferts.

Joan Brossa, Poema visual per a INTA, 1993

Brossart

Una de les línies de treball que volem impulsar des del servei educatiu de la Fundació és el desenvolupament d'un projecte de curs a partir de l'univers creatiu brossià que impliqui la totalitat d'una escola o d'un institut. En aquest sentit, l'objectiu és el d'acompanyar un equipament educatiu (actualment estem treballant amb l'Escola de Bordils) que tingui com a objectiu renovar dinàmiques al conjunt del centre a partir de la creació poètica de Joan Brossa. El treball col·lectiu amb l'equipament permetrà la sistematització d'unes pautes que es podran replicar en els cursos successius de forma autònoma i a partir d'altres temes. Els resultats de l'experiència seran traslladats a la seu de la Fundació en format d'exposició, instal·lació, performance, festival, etc.

Requisits per participar-hi: caldrà enviar una carta de motivació a la Fundació exposant per què volen participar en aquest projecte, què pretenen aconseguir i per què consideren que Brossa pot transformar el projecte educatiu del centre.

Aspectes que es valoraran: es prioritzaran els centres educatius de Barcelona o de l'àrea metropolitana que no tinguin més de dues línies per curs.

El cost d'aquest projecte s'haurà de valorar específicament en funció de les necessitats que tingui cada centre.

Joan Brossa, Poema visual, 1971-1982

QUE OFERIM ALS DOCENTS?

La clau de la clau

Amb la finalitat d'acostar la vida i l'obra de Joan Brossa al personal docent de tots els nivells educatius, hem preparat diferents sessions de formació totalment independents entre elles que defugen del relat convencional i de les experiències passives. Es tracta de plantejar dinàmiques de treball participatives que suggereixin actituds innovadores i mirades creatives, que defugin de les etiquetes, que construeixin un relat des del silenci i que mostrin un Brossa global i transversal.

Horaris de realització:

Càpsula 1

Dilluns 17 de febrer a les 17.30h.

Càpsula 2

Dilluns 16 de març a les 17.30h.

Càpsula 3

Dilluns 20 d'abril a les 17.30h.

Càpsula 4

Dilluns 11 de maig a les 17.30h.

Durada: 2.30h cada sessió

Lloc: Fundació Joan Brossa

Preu individual:

Una càpsula: 15€

Dues càpsules: 25€

Tres càpsules: 35€

Quatre càpsules: 40€

Número mínim de docents per càpsula:

12 docents

Inscripció: caldrà enviar un correu

electrònic

a jbarnes@fundaciojoanbrossa.cat abans

del 19 de gener del 2020.

L'esperit del carnaval

Ruta literària per descobrir la vida i l'obra del poeta a partir de la visita de diferents espais de Ciutat Vella.

Arbust Brossa

Visita a l'arxiu personal de poeta, dipositat al MACBA, per conèixer l'univers creatiu brossià i el seu procés de treball.

El poeta de la paraula i de la imatge

Taller creatiu a partir dels processos poètics de Joan Brossa en què es fusionaran el text, la imatge i l'objecte a la Fundació Joan Brossa.

La quarta dimensió de Joan Brossa

Taller performàtic a partir de la poesia escènica brossiana i de la faceta del poeta com a guionista de cinema a la Fundació Joan Brossa.

D'anada i de tornada

Durant el curs 2018-2019 el servei educatiu de la Fundació Joan Brossa va activar un grup de treball amb docents de secundària amb la finalitat de reflexionar sobre pràctiques poètiques, sobre l'univers brossià i sobre noves tendències creatives amb l'objectiu de potenciar altres maneres de treballar la poesia a l'aula i de tractar l'obra de Joan Brossa. A partir de diferents sessions de treball, el grup cocrearà un projecte educatiu itinerant amb el format d'una instal·lació-exposició que a partir del curs 2020-2021 pugui itinerar pels diferents instituts del nostre país. Es tracta de generar un producte impactant que permeti generar vivències poètiques diferents en cada centre on itineri i que remeti a l'imaginari creatiu de Brossa.

La cocreació d'un projecte itinerant d'aquestes característiques promourà la formació de docents de secundària a partir de la posada en pràctica dels continguts i les dinàmiques generades durant les sessions de treball a l'aula.

VI Jornada Educativa Joan Brossa

Per sisè any consecutiu organitzarem una jornada educativa que tindrà lloc el 8 de juliol del 2020 a la seu de la Fundació per tal de donar a conèixer el treball desenvolupat amb diferents centres educatius durant el curs 2019-2020 així com per implementar noves metodologies de treball.

Es tracta d'una jornada oberta a docents de tots els nivells educatius, educadors, dinamitzadors culturals, creadors i persones interessades o vinculades amb la innovació educativa amb la finalitat de compartir projectes i de debatre sobre els reptes educatius que es plantegen a les aules des del punt de vista de la creació.

RECURSOS EDUCATIUS

Blog Laberints brossians

Plataforma digital que recull tota mena de recursos pedagògics per treballar l'obra del poeta a l'aula: bibliografia d'interès, vídeos i fotografies de Joan Brossa, orientacions i seqüències didàctiques, etc. Al seu torn, aquest blog dona visibilitat a l'experiència educativa viscuda a l'aula mitjançant la publicació del procés de treball i dels resultats assolits per part de l'alumnat amb la finalitat d'esdevenir un altaveu d'experiències i d'inspiració de projectes educatius. Finalment, en aquest blog també es publiquen totes les novetats del nostre servei educatiu així com les diferents iniciatives de dinamització a les xarxes socials que sempre tenen un component formatiu i pedagògic.

La informació d'aquesta plataforma es va actualitzant contínuament amb noves entrades. Si voleu entrar-hi, l'adreça és la següent: www.laberintsbrossians.com.

Llibre Aprendre amb Joan Brossa

Publicació, adreçada especialment a personal docent i coordinada per Glòria Bordons, vicepresidenta d'estudis de la Fundació Joan Brossa, que proposa una sèrie d'activitats educatives per realitzar a l'aula a partir de diferents poemes brossians. Els poemes escollits estan endreçats per temàtiques i cada proposta indica el curs al qual s'adreça.

El llibre es pot adquirir per 14€ a la botiga en línia de Publicacions UB.

Aplicació Escolteu aquest silenci

Aplicació per a tauletes elaborada conjuntament entre el servei educatiu de la Fundació i l'empresa App_Arte. Aquesta eina permet explorar la vida i l'obra del poeta d'una forma dinàmica i interactiva. És especialment útil per a alumnes d'infantil i cicle inicial de primària.

L'aplicació es pot descarregar de forma gratuïta a la botiga d'Apple Store.

Conte El llapis màgic de Joan Brossa

Conte que recrea la vida de Joan Brossa i l'univers creatiu del poeta amb un llapis trapella i juganer com a protagonista de la història. El conte ha estat escrit per Judith Barnés, responsable del servei educatiu de la Fundació, i s'adreça a nens d'entre 3 i 7 anys. Conté unes activitats educatives al final per realitzar a casa o a l'escola.

El cost del conte és de 5,95€ i es pot adquirir al web de La Galera.

Taller Brossa

Conjunt de llibres creatius i de jocs amb els quals es poden crear poemes visuals i objecte inspirats en l'obra del poeta. Es tracta d'una edició especial produïda per Cuscusians amb motiu de l'Any Joan Brossa.

El preu de la capsa creativa és de 120€ i es pot adquirir al web de Cuscusians. També hi ha l'opció d'adquirir els materials que conformen el producte per separat.

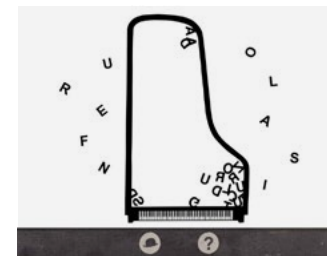
Altres projectes amics

Des del servei educatiu de la Fundació també donem suport a iniciatives i projectes educatius que defensen els valors que volem promoure.

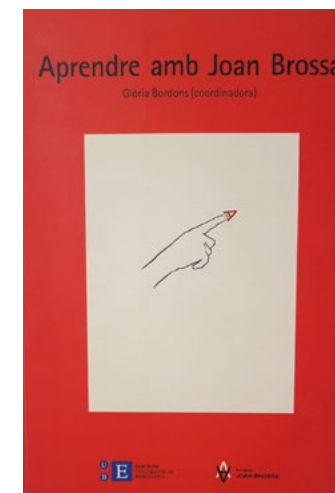
- Concurs Tísner de Creació de Jocs de Català de la Plataforma per la Llengua.
- Premi Pissiganya de Poesia Escolar de la revista Pissiganya.
- Instal·lació visual i sonora 'No em va fer Joan Brossa' de Cabosanroque.
- Apadrina el teu equipament de la Fundació Tot Raval.

Conte *El llapis màgic de Joan Brossa*

Aplicació *Escolteu aquest silenci*

Llibre *Aprendre amb Joan Brossa*

Taller Brossa de Cuscusians

Fundació Joan Brossa

C/ La Seca, 2, baixos

08003, Barcelona

Tel.: 93 458 99 94

www.fundaciojoanbrossa.cat

Horari d'oficines:

de dilluns a divendres, de 8 a 14h.

Horari de l'espai expositiu:

de dimarts a diumenge, de 16 a 21h.

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

TaNTàgORa

